

250131

Stab

Kristina Augustsson

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Nytt från Göteborgs Stad som berör Gryaab (21 november-31 december 2024)

Redovisning av uppdrag att utreda om det finns bolag som i stället kan drivas i nämndform

Beslut

Kommunfullmäktige i Göteborg beslutade den 21 november 2024 att redovisningen av kommunfullmäktiges uppdrag givet i budget 2023 till kommunstyrelsen att utreda om det finns bolag som i stället kan drivas i nämndform skulle antecknas och förklaras fullgjort.

Ärendet

I kommunfullmäktiges budget för 2023 fick kommunstyrelsen i uppdrag att utreda om det finns bolag som i stället kan drivas i nämndform. I samband med stadsledningskontorets återrapportering av uppdraget i kommunstyrelsen den 20 september 2023 återremitterades ärendet till stadsledningskontoret för att i samverkan med Göteborgs Stadshus AB utreda de ekonomiska och rättsliga förutsättningarna för att överföra Boplats Göteborg AB:s verksamhet från nuvarande bolagsform till annan nämnd.

Av tjänsteutlåtandet för stadsledningskontorets återrapportering i september 2023 framgår bland annat följande gällande Gryaab och de regionala bolagen. I och med att de regionala bolagen samägs med andra kommuner förfogar Göteborgs Stad inte själv över frågan om verksamheten ska bedrivas i någon annan form än den nuvarande. När det gäller kommunövergripande verksamheter kan den utöver bolagsformen även bedrivas inom ramen för kommunalförbund eller gemensam nämnd. En eventuell förändring av

organisationsformen kräver dock ett annat tillvägagångssätt än vad som kan tillämpas för helägda bolag i och med att det förutsätter enighet bland samtliga delägare. Ett svar på vad som är möjligt eller inte möjligt kan därmed inte klarläggas ytterligare inom ramen för detta tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret kan dock konstatera att berörda bolag – i första hand Grefab och Renova Miljö AB – bedriver en konkurrensutsatt verksamhet och agerar på en öppen marknad. I detta avseende bedömer stadsledningskontoret att nuvarande associationsform ligger i linje med vad som anges i stadens riktlinje för ägarstyrning, det vill säga att ägandet av bolag ska bidra till att avgränsa den kommersiella verksamheten från den skattefinansierade samt möjliggöra ett marknadsmässigt beteende i en konkurrensutsatt situation.

Gryaab AB agerar endast i begränsad omfattning på en konkurrensutsatt marknad. Stadsledningskontoret kan dock inte se några direkta fördelar med kommunalförbund eller gemensam nämnd framför bolag när det gäller verksamheten inom bolaget.

Beträffande delägda bolag kan det också finnas rena upphandlingsrättsliga överväganden som talar för ett bibehållande av nuvarande upplägg med verksamhet förlagd i bolagsform. Det kräver dock en mer fördjupad rättslig analys av vilka tjänster som bolagen tillhandahåller. En överföring av verksamheten till ett kommunalförbund eller gemensam nämnd skulle därutöver sannolikt innebära en skatteeffekt i och med att bolagets tillgångar och skulder ska överförs till marknadsvärde.

För Gryaab

Ärendet utgör en redovisning och inget ställningstagande till genomförande. Gryaab kommer inte vidta några åtgärder med anledning av ärendet.

Redovisning av uppdrag om synliggörande av klimatåtaganden och upprättande av klimatbudget

Beslut

Kommunfullmäktige i Göteborg beslutade den 21 november 2024 bland annat att:

- ställa sig bakom miljö- och klimatnämndens rekommendation gällande definitionen av klimatbudget: Göteborgs Stads klimatbudget är den kvarvarande utsläppsvolym av växthusgaser som staden har tillgång till fram till ett visst målår.
- ställa sig bakom miljö- och klimatnämndens rekommendation att nämnder och styrelser ska tillämpa en enhetlig metodik med GHG-protokollet som bas för att uppskatta och rapportera befintliga och framtida utsläpp av växthusgaser.

Ärendet

Miljö- och klimatnämnden fick i budget 2024 i uppdrag att ta fram förslag på hur nämnder och styrelser kan synliggöra sina klimatåtaganden och vilka av dem som även ska upprätta klimatbudget.

Miljöförvaltningen valde att utreda vad som krävs för att stadens klimatåtaganden ska kunna synliggöras och hur klimatbudgetering kan komplettera klimatomställningsarbetet i staden. Detta utifrån att skapa nödvändiga förutsättningar för att kunna beräkna faktiska utsläpp och planerade utsläpp, vilket i ett senare steg kan möjliggöra arbete med klimatbudgetering på olika sätt. Utredningsarbetet har sammanställts i Rapport 2024:02, Att synliggöra klimatåtgärder med en klimatbudget som godkändes av miljö- och klimatnämnden den 19 mars 2023 och skickades till kommunfullmäktige som avrapportering av uppdraget.

Gällande förslag på hur nämnder och styrelser kan synliggöra sina klimatåtaganden framförde nämndens utredning sammanfattningsvis följande.

Genom att beskriva stadens mål som den volym av växthusgaser som är tillåten att släppa ut inom en tidsperiod går det att beräkna den utsläppsvolym av växthusgaser som Göteborgssamhället har tillgång till från 2021 till målåret 2030. Det blir det då möjligt att fördela det kvarvarande utsläppsutrymmet mellan olika sektorer och att rikta åtaganden till ett eller flera bolag eller förvaltningar genom beting. Det föreslås därför att staden ska tillämpa definitionen: ”Göteborgs Stads klimatbudget är den kvarvarande utsläppsvolym av växthusgaser som staden har tillgång till fram till ett visst målår.”

Det föreslås att staden ska använda en enhetlig metodik för att beräkna sina nuvarande växthusgasutsläpp och för att uppskatta framtida minskningar av utsläpp. Syftet med beräkningen är viktig för valet av metod. Stadens enhetliga metodik föreslås följa GHG-

protokollet, eftersom det är en internationell standard som allt oftare efterfrågas vid rapportering av utsläpp av växthusgaser. GHG-protokollet är i linje med kommande CSRD-krav och innehåller tydligare gränsdragningar än ISO-standard 14064-1 vilket gör GHG-protokollet mer lämpligt för att summera utsläppsdata från olika verksamheter.

Gällande ”vilka som utöver detta även ska upprätta klimatbudget” pekar miljö- och klimatnämnden inte ut specifika nämnder och styrelser. Anledningen är att nämnden föreslår att begreppet klimatbudget ska tillämpas för stadens klimatmål och därmed kommer att gälla för hela staden.

För Gryaab

Gryaab ska se över beslutet och vidta lämpliga åtgärder i sitt klimatarbete.

Struktur för tidplan och uppföljning 2025

Beslut

Kommunstyrelsen i Göteborg beslutade den 11 december 2024 att godkänna tidplanen för uppföljningsprocessen 2025.

Stadsledningskontoret fick i uppdrag att, som komplement till den ordinarie uppföljningen, informera kommunstyrelsen om det ekonomiska läget utifrån prognosuppföljningar från nämnder och bolag per februari, maj och oktober.

Kommunstyrelsen beslutade även att delårsrapporten för augusti samt årsredovisningen skulle kompletteras med information om status för det systematiska miljöarbetet.

Ärendet

Tidplan för de olika aktiviteterna inom uppföljningsprocessen för 2025 fastställs gemensamt för att nämnder och styrelser genom sina respektive organisationer ska få förutsättningar att planera verksamhetsåret och återrapportering till kommunfullmäktige samt den egna nämnden/styrelsen.

Uppföljning till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under 2025 föreslås ske med tre fasta rapporteringstillfällen samt komplettering med information vid behov.

Delårsrapporterna föreslås under 2025 fokusera på viktig styrinformation så som det ekonomiska läget, personalfrågor, väsentliga avvikelser i grunduppdragen samt frågor av

uppsiktskaraktär. Kommunfullmäktiges mål följs upp i delårsrapporten för augusti och i årsredovisningen/årsrapporten.

Med anledning av den ansträngda ekonomiska situationen inför 2024 togs beslut i kommunstyrelsen att stadsledningskontoret löpande skulle informera kommunstyrelsen skriftligt om det ekonomiska läget och införde kompletterande månadsuppföljningar. Stadsledningskontoret bedömer att det ekonomiska läget inför 2025 inte är lika ansträngt och att månadsuppföljningarna inte gett mer information än tidigare rapportering. Det föreslås därför att bolag och förvaltningar istället får tre obligatoriska prognostillfällen (februari, maj och oktober). Ett par tematiska fördjupade uppföljningar kommer också att ske under året. Vanligtvis redovisas dessa under andra halvåret.

MP, S, V och L anförde i tilläggsyrkande följande. I delårsrapporterna föreslås information om det ekonomiska läget, personalfrågor och väsentliga avvikelser i grunduppdraget. I delårsrapporten för augusti följs även kommunfullmäktiges budgetmål upp. I augustirapporten vill vi att även information om status för det systematiska miljöarbetet inkluderas.

För Gryaab

Sista dag för beslut av styrelse är följande:

- Årsrapport 2024: 13 februari 2025.
- Delårsrapport mars 2025: 23 april 2025
- Delårsrapport augusti 2025: 23 september 2025
- Årsrapport 2025: 11 februari 2026

Alla datum förutom datumet för delårsrapport mars 2025 ligger i linje med Gryaabs beslutade tidplan. Gryaab ska se över möjligheten att tidigarelägga styrelsemötet i april 2025.

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för försäkring

Beslut

Göteborgs kommunfullmäktige beslutade den 12 december 2024 att revidera Göteborgs Stads riktlinje för försäkring.

Ärendet

Stadsledningskontoret har i samverkan med Försäkrings AB Göta Lejon utarbetat ett förslag till reviderad riktlinje för försäkring. Förslaget har tagits fram utifrån behov att tydliggöra roller och ansvar inom försäkringsverksamheten samt öka den interna kontrollen. Riktlinjen har även kompletterats med skrivelser kring återrapportering av stadens försäkringsprogram och skadeutveckling.

Av förslaget till riktlinje framgår följande. Nämnder och styrelser ska säkerställa att det i verksamheten finns en utsedd kontaktperson för försäkringsfrågor. De är skyldiga att följa de instruktioner som Försäkrings AB Göta Lejon ger i försäkringsfrågor. Nämnder och styrelser ska årligen fastställa försäkringsprogrammet för sin verksamhet och följa upp sin skadeutveckling. De ansvarar också för att anmäla inträffad försäkringsskada till Försäkrings AB Göta Lejon. Nämnder och styrelser ska regelbundet genomföra en dokumenterad riskanalys av sin verksamhet som omfattar försäkringsbara risker.

För Gryaab

Av Göteborgs Stads riktlinje för försäkring framgår att delägda bolag där Göteborgs Stad är majoritetsägare är skyldiga att förhålla sig till denna riktlinje. Gryaab ska se över den reviderade riktlinjen och vidta lämpliga åtgärder.

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för god ekonomisk hushållning samt resultatutjämningsreserv och resultatreserv

Beslut

Kommunfullmäktige beslutade den 12 december 2024 bland annat att fastställa reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för god ekonomisk hushållning samt resultatutjämningsreserv och resultatreserv i enlighet med yrkade från S, V och MP. Den reviderade riktlinjen börjar att gälla den 1 januari 2025.

Ärendet

Göteborg Stads Riktlinje för god ekonomisk hushållning samt resultatutjämningsreserv anger långsiktiga inriktningar och målsättningar för ekonomin. Riktlinjerna ska sedan vara

vägledande vid utarbetande av de finansiella målen i budgeten. Det är således viktigt att riktlinjerna är ändamålsenliga i förhållande till stadens långsiktiga ekonomiska utmaningar.

Riksdagen beslutade under 2023 om en förändring i kommunallagen som trädde i kraft 1 januari 2024. De nya reglerna innebär bland annat att möjligheten att avsätta medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) upphör och i stället införs en möjlighet att reservera medel i en resultatreserv (RER), i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning. Med anledning av riksdagens beslut lämnade stadsledningskontoret ett förslag till revideringar av stadens riktlinjer, inklusive hanteringsordning för RUR och RER.

S, V och P lämnade ett eget förslag till revidering av riktlinjerna och anförde bland annat följande. Den förra revideringen gjordes under föregående mandatperiod och hade ett brett stöd av både styrande och opposition. Denna revidering var i september 2019 och lades fram av S, M, V, MP, L och C. Det är därför rimligt att utgå från nuvarande version av riktlinjerna och endast göra mindre justeringar. Kommande revideringar av riktlinjen ska fortsatt vara minst en gång per mandatperiod, men i slutet av mandatperioden, året före valår.

För Gryaab

Gryaab ska se över de reviderade riktlinjerna och vidta lämpliga åtgärder.

Göteborgs Stads åtgärdsplan för partiklar

Beslut

Kommunfullmäktige beslutade den 12 december 2024 bland annat att anta Göteborgs Stads åtgärdsplan för partiklar 2025-2030.

Ärendet

Den 23 november 2022 skickade Göteborgs Stad in en underrättelse till Naturvårdsverket avseende risk för överskridande av miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10) vid mätstationen i Gårda. Naturvårdsverket bedömde då att ett åtgärdsprogram behövde upprättas för att miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10) skulle kunna följas i Göteborg. I kommunfullmäktiges budget för 2024 gavs miljö- och klimatnämnden, uppdraget att upprätta ett åtgärdsprogram för att minska förekomsten av partiklar i luft.

Syftet med åtgärdsplanen är att åtgärder och styrmedel vidtas så att halterna av partiklar (PM10) i utomhusluften minskar i sådan omfattning att miljö kvalitetsnormen inte längre riskerar att överskridas i Göteborg. Syftet med åtgärdsplanen är också att, i de fall överskridandet beror på utsläpp från flera olika källor, kunna samordna och fördela åtgärderna så att de mest lämpliga och kostnadseffektiva åtgärderna vidtas för att minska PM10-nivåerna så att miljö kvalitetsnormen följs. I Göteborg är slitagepartiklar från vägtrafiken den dominerande källan till partiklar (PM10). Andra källor av betydelse är utrikes sjöfart, egen uppvärmning och industri.

De åtgärder som föreslås, beskrivs och ansvarssätts i åtgärdsplanen är:

- Extra upptag av sand och grus från vägar under tidig vår och att utreda och bevaka behovet av dammbindning.
- Se över dubbdäcksförbudet samt genomföra en informationskampanj för minskad dubbdäcksanvändning.
- Genomföra aktiviteter för att minska vägtrafikarbetet och ta fram aktiviteter för att genomföra Göteborgs Stads policy för parkering.
- Accelerera och prioritera genomförandet av åtgärder för att främja cykel och gång samt arbeta med beteendepåverkande åtgärder för att främja hållbart resande.
- Utveckla metoder och arbetssätt inom Göteborgs Stad för att stärka kompetensen och grönskans positiva effekter på luftkvalitet.
- Verka för skarpa krav på vägval, hög miljöprestanda och transportoptimering för transporter i kommande tillståndsprövningar samt vid tillsyn av transportintensiva verksamheter.

Luftkvalitetsdirektivet är för närvarande under revidering. Enligt en preliminär överenskommelse mellan Europaparlamentet och ministerrådet ska nya, skärpta gränsvärden för luftkvalitet genomföras och uppfyllas senast år 2030. För att klara de skärpta miljö kvalitetsnormerna kan det bli aktuellt att revidera åtgärdsplanen under genomförandeperioden.

För Gryaab

Åtgärdsplanen gäller för Göteborgs Stads berörda nämnder och bolagsstyrelser. Gryaab är inte utpekad som ansvarig för några åtgärder. Gryaab ser positivt på omhändertagande

av sand innan det når underliggande infrastruktur såsom ledningsnät och tunnlatr då det skapar stora problem med bland annat sedimentering och igensättning..

Gryaab ska se över åtgärdsplanen och vidta lämpliga åtgärder.

Uppräkning av arvode för förtroendevalda för år 2025 och revidering av Göteborgs Stads regler för arvoden och ersättningar

Beslut

Kommunstyrelsen i Göteborg beslutade den 11 december 2024 bland annat att:

1. Förrättningsarvode för sammanträde eller förrättning 2025 som varar upp till fyra timmar fastställs till 975 kronor. Om förrättningen överstiger fyra timmar fastställs förrättningsarvode till 1 580 kronor. För förrättning upp till 30 minuter fastställs arvode till 255 kronor.
2. Grundarvode för år 2025 fastställs till 77 430 kronor.
3. Högsta ersättningen för förlorad arbetsinkomst för år 2025 fastställs till 455 kronor per timma.
4. Styrelsearvodena i de kommunala bolagen fastställs från och med 2025 års ordinarie bolagsstämma.

Kommunfullmäktige i Göteborg beslutade den 12 december 2024 att Göteborgs Stads regler för arvoden och ersättningar skulle revideras i enlighet med arvodesberedningens förslag. De reviderade reglerna börjar gälla den 1 januari 2025.

Ärendet

Göteborgs Stads regler för arvoden och ersättningar har sedan de antogs den 20 februari 2020 reviderats ett antal gånger. Vid sammanträde den 8 februari 2024 föreslog arvodesberedningen att det skulle göras en ny övergripande översyn av reglerna med utgångspunkt från de förändringsförslag som aktualiserats sedan den nya arvodesberedningen tillträtt.

Revideringen innebär bland annat följande.

- Ett förtydligande gällande hur den förtroendevalda kan göra för att se sitt digitala lönebesked.
- Ett förtydligande om hur långt tillbaka i tiden en förtroendevald kan begära ersättning för bland annat förlorad semesterförmån. Förrättningsrapporter med begäran om arvode, förlorad arbetsinkomst eller förlorad semesterförmån måste lämnas i senast tolv månader efter aktuell förrättning för att utbetalning ska ske.
- Förtydliganden om vad som krävs för att styrka inkomst för löntagare i eget aktiebolag och för egenföretagare.
- Att förtroendevalda har rätt till resekostnadsersättning när vid förrättning som hålls utanför den delägarkommun som utsett honom eller henne.
- Att förtroendevalda inte har rätt till förrättningsarvode vid styrelsesammanträden, bolagsstämman, ägardialoger, ägarråd eller strategidagar som ligger enligt årlig fastlagd planering.

För Gryaab

Gryaab kommer att tillämpa de nya reglerna från och med den 1 januari 2025. De nya styrelsearvodena kommer dock fastställas på den ordinarie bolagsstämman den 5 mars 2025.